

A kisvállalati adó szabályozása 2024-től

(Közzétéve: 2023.11.30.)

Tartalom

1. Bevezetés.....	2
2. A kisvállalati adó.....	2
a) Az adónem koncepciója.....	2
b) Kinek érdemes a kisvállalati adót választania?	2
c) A kisvállalati adó választására jogosultak köre	2
d) Mely feltételeket szükséges vizsgálni a fentiek alapján?.....	3
3. A kisvállalatiadó-kötelezettség meghatározása.....	4
a) Az adó alapja és mértéke	4
b) Személyi jellegű kifizetések (minimum-adóalap)	5
<i>A Szocso. tv. kedvezményezett munkavállalói a kisvállalati adóban.....</i>	<i>6</i>
c) A pénztár mentesített értéke	7
d) A szokásos piaci ártól eltérő ellenérték megállapításakor alkalmazandó szabályok.....	8
e) A kettős adóztatás elkerülésére vonatkozó szabályok.....	8
f) A veszteségelhatárolás szabályai.....	9
<i>A veszteség levonhatósága a személyi jellegű kifizetésekből új beruházás esetén</i>	<i>9</i>
g) A kisvállalati adó bevallása	11
h) Az adóelőleg meghatározása	11
4. Áttérés a kisvállalati adóra	11
a) Áttérés a kisvállalati adózásra a társasági adó alól.....	11
b) A kisvállalatiadó-alanyiság kezdete a tevékenységét év közben kezdő vállalkozás esetén	13
5. Kikerülés a kisvállalati adó hatálya alól.....	13
Áttérési különbözet.....	15
a) Az áttérési különbözet megállapítása	15
b) Az áttérési különbözetre vonatkozó adózási szabályok.....	16
A kisvállalati adó hatálya alól a társasági adó hatálya alá áttérő vállalkozásokra vonatkozó további szabályok.....	17

1. Bevezetés

Az információs füzet ismerteti a kisvállalati adózásra vonatkozó legfontosabb szabályokat, így a kisvállalati adózás választásának és megszűnésének feltételeit, az adókötelezettség meghatározásának szabályait, a személyi jellegű kifizetésekre, a pénztár mentesített értékének megállapítására vonatkozó előírásokat. A veszteségelhatárolás számítását példák mutatják be. Az információs füzet tartalmazza a kisvállalati adó bevallására vonatkozó legfontosabb szabályokat is, a benyújtandó nyomtatványokat és a bevallásra vonatkozó határidőket. Összefoglaljuk a kisvállalati adóra áttérés, és a kisvállalati adóról társasági adózásra visszatérés fontosabb tudnivalóit is.

2. A kisvállalati adó

a) Az adónem koncepciója

A kisvállalati adó egy egyszerűsített adónem, amely több, a vállalkozások által fizetendő adónemet vált ki:

- a szociális hozzájárulási adót és
- a társasági adót.

Az adó mértéke az adóalap 10 százaléka. Az adó alapja a személyi jellegű kifizetéseknél a tőke és osztalékműveletek egyenlegével növelt összege, módosítva néhány további tétellel. Az adónem előnye, hogy a vállalkozásban keletkezett nyereséget és bértömeget azonos kulccsal terheli, ezáltal jobban ösztönöz a foglalkoztatásra és a bérek emelésére. Emellett az adóalap-meghatározás módja lehetővé teszi, hogy a vállalkozás vagyonának növelésére (így beruházásokra és készletek vásárlására) fordított eredmény ne növelje az adóalapot, így kedvez a gyorsan növekvő vállalkozásoknak, és koncepcióban is lényegesen egyszerűbb a társasági adónál.

Az adónem szabályait a *kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény* (a továbbiakban: Katv.) tartalmazza.

A kisvállalatiadó-alanyok a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményét a *szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény* 17/A. § alapján adó-visszaigénylés keretében érvényesíthetik, az adókedvezmény a '08 jelű bevallási nyomtatványon igényelhető vissza.

b) Kinek érdemes a kisvállalati adót választania?

A kisvállalati adózásra való áttérés egyedi mérlegelést igényel. Javasolt megvizsgálni az áttérés lehetőségét azon jogosult vállalkozásoknál, amelyeknél a személyi jellegű kifizetések jellemzően meghaladják a vállalkozás nyereségét, illetve amelyek a nyereségük visszaforgatásával, vagy tőke bevonásával jelentős fejlesztések végrehajtását tervezik.

c) A kisvállalati adó választására jogosultak köre

A Katv. alapján a kisvállalati adó alanya lehet

- az egyéni cég,
- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,

- a korlátolt felelősségű társaság,
- a zártkörűen működő részvénytársaság,
- a szövetkezet és a lakásszövetkezet,
- az erdőbirtokossági társulat,
- a végrehajtó iroda,
- az ügyvédi iroda és a közjegyzői iroda,
- a szabadalmi ügyvivői iroda,
- a külföldi vállalkozó,
- a belföldi üzletvezetési hellyel rendelkező külföldi személy.

A fentiekben meghatározott személy az adóévre akkor választhatja a kisvállalati adó szerinti adózást, ha

- az átlagos statisztikai állományi létszáma az adóévet megelőző adóévben (azaz abban az adóévben, amely a kisvállalatiadó-alanyiság alkalmazásának első adóévet megelőzi)¹ várhatóan nem haladja meg az 50 főt;
- az adóévet megelőző adóévben elszámolandó bevétele várhatóan nem haladja meg a 3 milliárd forintot, 12 hónapnál rövidebb adóévben a 3 milliárd forint időarányos részét;
- az adóévet megelőző két naptári évben adószámát a NAV véglegesen (jogerősen) nem törölte;
- üzleti évének mérlegforduló napja december 31.;
- az adóévet megelőző adóévről készítendő beszámolójában a mérlegfőösszege várhatóan nem haladja meg a 3 milliárd forintot;
- ellenőrzött külföldi társasággal² az adóévet megelőző adóévben nem rendelkezik;
- az adóévet megelőző adóévben a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés ny) pontja, illetve 8. § (1) bekezdés j) pontja alkalmazásával társaságiadóalap-módosítást várhatóan nem kell végrehajtania.

Az állományi létszám és bevételi határok számításakor a kapcsolt vállalkozások átlagos statisztikai állományi létszámát és bevételét együttesen, az utolsó beszámolóval lezárt üzleti év adatai alapján kell figyelembe venni. Átlagos statisztikai állományi létszám: a Központi Statisztikai Hivatal által a munkaügyi statisztikai adatszolgáltatáshoz kiadott, az adóév első napján hatályos kiadvány szerint meghatározott állományi létszám³.

d) Mely feltételeket szükséges vizsgálni a fentiek alapján?

A fentiek alapján a kisvállalati adóra áttérés kapcsán a következőket kell vizsgálni:

- a) az adózó működési formája alapján jogosult-e az adónem választására;
- b) az átlagos statisztikai állományi létszám (a kapcsolt vállalkozások átlagos statisztikai állományi létszámával együtt) az adóévet megelőző adóévben várhatóan nem haladja meg az 50 főt;
- c) az adóévet megelőző adóévben elszámolandó bevétel (a kapcsolt vállalkozások bevételével együtt), továbbá a mérlegfőösszeg várhatóan nem haladja meg a 3 milliárd forintot;
- d) az adóévet megelőző két naptári évben adószámát a NAV véglegesen (jogerősen) nem törölte;
- e) naptári éves-e az adózó;
- f) rendelkezik-e ellenőrzött külföldi társasággal;

¹ Például, ha az adózó 2024. január 1-jétől kíván áttérni a kivára, akkor a 2023. adóévet kell vizsgálnia.

² Lásd a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. tv.) 4. § 11. pontjában.

³ Katv. 2. § 1. pont.

- g) várhatóan kell-e módosítania a megelőző adóévben a társaságiadó-alapját a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés ny) pontja, illetve 8. § (1) bekezdés j) pontja alapján.

Ha ezen kérdésekre megerősítő (illetve az f) és g) pontok esetén nemleges) válasz adható, akkor

- érdemes a vállalkozás várható eredményei és a következő évekre tervezett osztalék-, illetve tőkeműveletek alapján áttekinteni a várható adókötelezettség alakulását, továbbá
- a kisvállalati adó szerinti adóalanyiság választását a NAV-hoz be kell jelenteni, ami év közben is bármikor megtehető.

Az újonnan létrejövő adóalanyoknál e feltételek közül értelemszerűen az a), e), f) pontokban foglalt feltételeknek kell megfelelni.

3. A kisvállalatiadó-kötelezettség meghatározása

a) Az adó alapja és mértéke

A kisvállalati adó alapja a jóváhagyott osztalék és a tőkeműveletek eredménye, valamint egyes további módosító tételek egyenlege, növelve a személyi jellegű kifizetésekkel, de legalább a személyi jellegű kifizetések összege.

A módosító tételek biztosítják az adóalap védelmét, a jövedelem kétszeres adóztatásának elkerülését, illetve az elhatárolt veszteség felhasználhatóságát az adóalapban.

Az adó mértéke 10 százalék.

Az adó alapját főszabály szerint növelő és csökkentő tételeket⁴ a következő táblázat foglalja össze:

Az adóalapot növeli	Az adóalapot csökkenti
a tőke kivonás (különösen a jegyzett tőke leszállítása) cégbírósági bejegyzésére tekintettel az adóévben a saját tőke csökkenéseként elszámolt összeg,	a tőke bevonás (különösen a jegyzett tőke emelése) cégbírósági bejegyzésére tekintettel az adóévben a saját tőke növekedéseként elszámolt összeg,
az adóévben jóváhagyott fizetendő osztalék összege (ide nem értve a kisvállalatiadó-alanyiságot megelőző adóévek adózott eredménye és eredménytartaléka terhére a kisvállalatiadó-alanyiság időszakában jóváhagyott osztalékot),	a kapott (járó) osztalék címén az adóévben elszámolt, a külföldön megfizetett (fizetendő) adó összegével csökkentett bevétel összege, feltéve, hogy annak összegét az osztalékot megállapító társaság (ideértve a kezelt vagyont) nem számolja el az adózás előtti eredmény terhére ráfordításként,
a pénztár értékének tárgyévi növekménye, de legfeljebb a pénztár tárgyévi mérlegben kimutatott értékének a mentesített értéket meghaladó része (ld. a pénztár mentesített értékéről szóló pontot),	a pénztár értékének tárgyévi csökkenése, de legfeljebb a pénztár előző évi mérlegben kimutatott értékének a mentesített értéket meghaladó része; a kisvállalatiadó-alanyiság megszűnésének adóévében a pénztár előző évi mérlegben kimutatott értékének és mentesített értékének pozitív különbözete (ld. a pénztár mentesített értékéről szóló pontot),
a Tao. tv. 3. számú melléklet A) részében meghatározott, a nem a vállalkozási tevékenység	

⁴ Katv. 20. § (3)-(5).

érdekében felmerülő egyes költségek, ráfordítások,	
az adóalanyiság időszakában bármely időszakra megállapított és megfizetett bírság, pótlék összege,	
a behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedésekor az elengedett követelés összege, kivéve, ha azt magánszemély javára engedték el, vagy az adózó olyan külföldi személlyel vagy magánszemélynek nem minősülő belföldi személlyel szemben fennálló követelését engedi el, amellyel kapcsolt vállalkozási viszonyban nem áll.	

A fentiekben túl az adóalapot módosítani kell (lehet) az alábbi esetekben is:

- ha az adózó a szokásos piaci ártól eltérő ellenértéket állapít meg a kapcsolt vállalkozásával kötött szerződésében;
- elhatárolt veszteség fennállásakor;
- külföldön adóztatható jövedelem esetén.

Az ezekre vonatkozó részletes szabályokat a d), e) és f) pontokban ismertetjük.

b) Személyi jellegű kifizetések (minimum-adóalap)

A kisvállalati adó alapja főszabály szerint nem lehet kisebb a személyi jellegű kifizetéseknél (minimum-adóalap).

Nem képezi az adó alapját a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezmény éves összege.

Személyi jellegű kifizetésnek az a személyi jellegű ráfordítás minősül, amely a *társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény* (a továbbiakban: Tbj.) szerint járulékalapot képez az adóévben⁵. A tag esetében személyi jellegű kifizetesként (járulékalapot képező összes jövedelemként) a minimálbér 112,5 százalékát kell figyelembe venni, ha a tagra jutó személyi jellegű ráfordítás ennél alacsonyabb.

A személyi jellegű kifizetések köre (a minimum-adóalap részeként) magában foglalja a Szochó. tv. 1. § (4) bekezdés a) pontja szerinti béren kívüli juttatásokat és a Szochó. tv. 1. § (4) bekezdés b) pontja szerinti béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásokat.

Járulékalapot képező jövedelem a hatályos szabályok szerint⁶

- az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem,
- a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj,
- a szakképzési munkaszerződés alapján ténylegesen kifizetett pénzbeli juttatás,
- a felszolgálati díj,
- az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj,

⁵ Katv. 20. § (2)-(2b) bekezdés.

⁶ Tbj. 27. §.

- az előzőektől eltérően, ha nemzetközi szerződés alapján Magyarországnak nem áll fenn adóztatási joga, vagy kettős adózást kizáró egyezmény hiányában adóelőleg-megállapítási kötelezettség nem keletkezik,
 - az alaplábér, de legalább a tárgyévet megelőző év július hónapjára a Központi Statisztikai Hivatal által a teljes munkaidőben alkalmazásban állókról közzétett nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkereset, vagy
 - a tevékenység ellenértékeként a tárgyhónapban megszerzett – munkaviszony esetében a tárgyhónapra elszámolt – jövedelem, ha az nem éri el az alaplábért vagy a tárgyévet megelőző év július hónapjára a Központi Statisztikai Hivatal által a teljes munkaidőben alkalmazásban állókról közzétett nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkeresetet.

A fentiek alkalmazásában minimálbér a Tbj. 4. § 14. pont 14.2. alpontja szerinti minimálbér, tag pedig a Tbj. szerinti társas vállalkozó azzal, hogy a tagra jutó személyi jellegű kifizetés meghatározásakor nem kell figyelembe venni a minimálbér 112,5 százalékát arra az időszakra vonatkozóan, amelyre a társas vállalkozónak nem keletkezik a Tbj. 39. §-a szerinti járulékalap utáni járulékfizetési kötelezettsége.

Minimálbér ⁷ a biztosított egyéni és társas vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege.

Ha a munkavállaló tényleges jövedelme (bruttó munkabére) nem éri el a járulékfizetési alsó határt (mely a Tbj. 27. § (2) bekezdése szerint havonta legalább a minimálbér 30 százaléka), a munkáltató köteles megfizetni a tényleges bér és a minimálbér 30 százaléka közötti különbözetre eső járulékkötelezettséget. Kisvállalati adózó esetében azonban a kiva alapjánál a tényleges jövedelem összegét kell alapul venni, a járulékfizetési alsó határt figyelmen kívül kell hagyni. (bővebb információ a NAV honlapján a 2020/9. Adózási kérdésben olvasható).

A Szochó. tv. kedvezményezett munkavállalói a kisvállalati adóban

A kedvezményezett foglalkoztatott fogalmát a Szochó. tv. rendelkezéseivel összhangban határozták meg. A Szochó. tv. szerint kedvezményre jogosult munkavállalók nagy része (a Katv. szerint kedvezményezett foglalkoztatottak) után a kisvállalati adóban is adóalap-csökkentő tétel érvényesíthető. Az egyes kedvezmények főbb paramétereit az alábbi táblázat foglalja össze a hatályos rendelkezések alapján:

Kedvezményezett munkavállaló	Adóalap-kedvezmény összege	Igazolás kiállítója
szakképzettséget nem igénylő és mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállaló – Szochó. tv. 10. §	személyenként a bruttó munkabér havi összege, de havonta legfeljebb a minimálbér 50 százaléka	nem szükséges igazolás
munkaerőpiacra lépő személy – Szochó. tv. 11. §	a foglalkoztatás első két évében személyenként a bruttó munkabér havi összege, de havonta legfeljebb a minimálbér; a foglalkoztatás harmadik évében személyenként a bruttó	NAV

⁷ Tbj. 4. § 14. pont 14.2. alpont.

	munkabér havi összege, de havonta legfeljebb a minimálbér 50 százaléka	
három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nő – Szoch. tv. 12. §	a foglalkoztatás első három évében személyenként a bruttó munkabér havi összege, de havonta legfeljebb a minimálbér; a foglalkoztatás negyedik és ötödik évében személyenként a bruttó munkabér havi összege, de havonta legfeljebb minimálbér 50 százaléka	NAV és családtámogatási feladatokat ellátó hatóság
megváltozott munkaképességű személy – Szoch. tv. 13. § (1) bekezdés a) és c) pontja (a Katv. alkalmazásában foglalkoztatott alatt érteni kell a tagot is)	személyenként a foglalkoztatott után megállapított Szoch. tv. szerinti adóalap, de havonta legfeljebb a minimálbér kétszerese	a rehabilitációs hatóság komplex minősítésről szóló igazolása vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak folyósítását igazoló határozat megléte
doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozattal, vagy tudományos címmel rendelkező kutató, fejlesztő munkavállaló vagy a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerint doktori képzésben részt vevő hallgató vagy doktorjelölt munkavállaló – Szoch. tv. 15. § (1) bekezdés	személyenként a bruttó munkabér havi összege, de havonta legfeljebb a minimálbér kétszerese	nem szükséges igazolás
kutató-fejlesztő munkavállaló – Szoch. tv. 16. §	személyenként havonta a kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költségeként elszámolt bérköltség 50 százaléka	nem szükséges igazolás

c) A pénztár mentesített értéke

A pénztár mentesített értéke⁸: a tárgyévi összes bevétel 5 százaléka, de legalább 1 millió forint vagy az adóalanyiség első évének nyitó mérlegében a pénztár kimutatott értéke; a kisvállalati adózásra 2016. december 31-ig áttért adózónál a tárgyévi összes bevétel 5 százaléka, de legalább 1 millió forint vagy a 2017. év nyitó mérlegében a pénztár kimutatott értéke. Az említett három mutatóérték közül a legmagasabb összeget kell a pénztár mentesített értékeként figyelembe venni.

Mindaddig, amíg a pénztár értéke a pénztár mentesített értéke alatt marad, annak változása nem befolyásolja az adóalapot. Ha a pénztár értéke a pénztár mentesített értékét meghaladja, akkor annak növekménye (illetve ha a pénztár előző évi értéke a mentesített értéket nem haladja meg, a tárgyévi záró állomány mentesített értéket meghaladó része) növeli a kisvállalati adó alapját. Ha a pénztár értéke a későbbi években ismét csökken, a kisvállalati adó összege a pénztár értékének csökkenésével mindaddig csökkenthető, amíg a pénztár mentesített értékét el nem éri.

⁸ Katv. 2. § 23. pont.

d) A szokásos piaci ártól eltérő ellenérték megállapításakor alkalmazandó szabályok

Ha az adózó kapcsolt vállalkozásával kötött szerződésében, megállapodásában olyan ellenértéket (ügyleti értéket) határoz meg, amely nem felel meg a szokásos piaci árnak, az adóalapot a szokásos piaci ár és az ügyleti érték különbségével úgy módosítja, hogy az olyan adóalapot feleljen meg, mint ha független vállalkozással kötött volna szerződést, megállapodást, feltéve, hogy a szerződés, megállapodás alapján az adóévben teljesítés történt.

A szokásos piaci árat a Tao. tv. 18. § (2) bekezdésében meghatározott módszer szerint a Tao. tv. 18. § (9), (11) és (12) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével kell megállapítani. A Tao. tv. az összehasonlító árak módszerét, a viszonteladási árak módszerét, a költség és jövedelem módszert, az ügyleti nettó nyereségen alapuló módszert, a nyereségmegosztásos módszert és az egyéb módszereket nevesíti.

e) A kettős adóztatás elkerülésére vonatkozó szabályok⁹

- Külföldön adóztatható, a Katv. 20. § (4) bekezdés *b)* pontja szerinti osztaléknak nem minősülő jövedelem esetén:
 - Ha nemzetközi szerződés a jövedelem belföldi adózás alóli mentesítéséről rendelkezik, akkor a személyi jellegű kifizetéseken felüli módosító tételek egyenlegét csökkenti a külföldön adóztatható jövedelem külföldön megfizetett (fizetendő) adóval csökkentett része.
 - Ha a jövedelem nem tartozik nemzetközi szerződés hatálya alá vagy a nemzetközi szerződés az adó beszámításáról rendelkezik, akkor a személyi jellegű kifizetéseken felüli módosító tételek egyenlegét csökkenti a külföldön megfizetett (fizetendő) adó mértékének és a kisvállalati adó 10 százalékos mértékének hányadosával számított jövedelem, de legfeljebb a külföldön adóztatható jövedelem külföldön megfizetett adóval csökkenthető része.
- A személyi jellegű kifizetéseken felüli módosító tételek egyenlegét az adózó külföldi telephelyének betudható jövedelem külföldön megfizetett (fizetendő) adóval csökkentett része csökkenti.
- A külföldön adóztatható jövedelem megállapításánál figyelembe kell venni az e bevétel megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket, ráfordításokat, kisvállalatiadó-alap megállapításakor alkalmazandó módosító tételeket. A külföldről származó árbevétel és bevétel összegének az összes árbevétel és bevétel összegéhez viszonyított arányában kell megosztani a külföldről származó jövedelem megszerzéséhez közvetlenül hozzá nem rendelhető – de nem a kizárólag belföldről származó jövedelemmel összefüggésben felmerült – költségeket, ráfordításokat, és az adóalap-módosító tételeket.
- Nem minősül személyi jellegű kifizetésnek¹⁰ a nemzetközi szerződés alapján külföldön adóztatható kifizetés.

⁹ Katv. 24. § (1)-(4) bekezdés.

¹⁰ Katv. 20. § (2)-(2b) bekezdés.

f) A veszteségelhatárolás szabályai

A kisvállalati adó alapja fő szabályként nem lehet kisebb a személyi jellegű kifizetések összegénél. A Katv. 20. § (3)–(5) bekezdése szerint megállapított negatív egyenleg elhatárolt veszteséget képez, amelynek összege a következő adóévekben csökkenti a Katv. 20. § (3)–(5) bekezdése szerint megállapított pozitív egyenleget.

Az adó alanya elhatárolt veszteségként veheti figyelembe a Katv. szerint meghatározott adóalanyiság időszaka előtt, a társaságiadó-alanyiság alatt keletkezett negatív társaságiadó-alapnak azt a részét is, amelyet a társaságiadó-alap vagy a kisvállalatiadó-alap meghatározásakor csökkentésként még nem vett figyelembe, továbbá a 2017. adóévet megelőző adóévekben keletkezett negatív korrigált pénzforgalmi szemléletű eredménynek azt a részét, amelyet a kisvállalatiadó-alap meghatározásakor csökkentésként még nem vett figyelembe. A veszteség levonhatósága a személyi jellegű kifizetésekből új beruházás esetén

Az új beruházások ösztönzése kiemelt szerepet kap a kisvállalati adó szabályozásában. Annak érdekében, hogy a Katv. 20. § (3)–(5) bekezdése szerinti tételeknek az új beruházások finanszírozása kapcsán keletkezett negatív egyenlege gyorsabban érvényesíthető legyen, a Katv. 20. § (7) bekezdése az új beruházás összegéig rugalmasabb szabályozást biztosít az általános veszteségelhatárolási szabályoknál.

Így az új beruházás összegéig a kisvállalati adózó a tárgyévi negatív egyenleggel, valamint a korábbi évek elhatárolt veszteségével a fő szabálytól eltérően a személyi jellegű kifizetések terhére is csökkentheti a tárgyév és a következő adóévek adóalapját. Az adózó által a tárgyévi adóalap csökkentéseként felhasznált tárgyévi negatív egyenleg a későbbi években értelemszerűen nem vehető figyelembe elhatárolt veszteségként.

Új beruházás a kisvállalatiadó-alanyiság időszakában beszerzett, előállított, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközökkel (beruházással), szellemi termékekkel, kísérleti fejlesztés aktivált értékével kapcsolatos adóévi kifizetések összege, függetlenül attól, hogy az érintett eszközöket rendeltetésszerűen használatba vették-e az adóévben.

Az egyesüléssel, szétválással érintett azon adózó, amely a Katv. 19. § (8a) bekezdése szerint újból kisvállalatiadó-alanyiságot választ, a vagyonmérleg szerinti részesedés arányában jogosult a még fel nem használt elhatárolt veszteség és a Katv. 20. § (7) bekezdése szerinti beruházási kedvezmény továbbvitelére. **Példa a tárgyévi új beruházás összegével történő korlátlan adóalap-csökkentésre:**

Egy vállalkozás a következő, tárgyévi adóalapot érintő tranzakciókkal rendelkezik:

- a megelőző évi nyereségéből a tárgyévben 3 millió forint osztalékot fizet;
- 5 millió forint értékben beruházást valósít meg: korábban még használatba nem vett tárgyi eszközöket vásárol;
- tárgyévi személyi jellegű ráfordításainak összege 15 millió forint;
- az adóalapot befolyásoló más eseményre a tárgyévben nem kerül sor,
- a korábbi évek eredményéhez kötődően a tárgyévben 7 millió forint elhatárolt veszteség áll rendelkezésre.

A vállalkozás tárgyévi adóalapja főszabály szerint (az elhatárolt veszteség figyelembevétele nélkül) a tőkeműveletek és osztalékok egyenlegének személyi jellegű kifizetésekkel növelt összege, de legalább a személyi jellegű kifizetések összege, azaz:

(+) jóváhagyott fizetendő osztalék	3 M Ft
(+) tőke kivonás	0 M Ft
(-) tőke bevonás	0 M Ft
(-) kapott osztalék	0 M Ft
összesen	3 M Ft
(+) személyi jellegű kifizetések	15 M Ft
mindösszesen, de minimum a személyi jellegű kifizetések	18 M Ft

A vállalkozás azonban a rendelkezésre álló 7 millió forint elhatárolt veszteség összegéből

- egyrészt főszabály szerint 3 millió forinttal csökkentheti (lenullázhatja) a személyi jellegű kifizetéseken felüli tételek egyenlegét,
- másrészt az elhatárolt veszteség felhasználásakor legfeljebb az 5 millió forintos új beruházás összegének erejéig a személyi jellegű kifizetések összegét is csökkentheti.

Így a vállalkozás mind a 7 millió forint elhatárolt veszteségét érvényesítheti az adóalap csökkentéseként, azaz tényleges tárgyévi adóalapja az új beruházásra tekintettel:

főszabály szerinti adóalap – [az elhatárolt veszteség (7 M Ft), de legfeljebb az új beruházás személyi jellegű kifizetéseken felüli tételek egyenlegével növelt összege, amelynek összege jelen esetben (5+3=8 M Ft)], így az adóalap:

$18 \text{ M Ft} - 7 \text{ M Ft} = 11 \text{ M Ft}$.

Példa az adóalap személyi jellegű kifizetéseken felüli tételeiből adódó negatív egyenlegnek a tárgyévi adóalap csökkentésére való felhasználására:

Egy vállalkozás a következő, tárgyévi adóalapot érintő tranzakciókkal rendelkezik:

- egy leányvállalatától 3 millió forint osztalékot kap;
- tőkéjét a tulajdonos 2 millió forinttal megemeli annak érdekében, hogy az említett osztalékot és a cég egyéb forrásait felhasználva végrehajtsa egy 10 millió forint értékű beruházást;
- 10 millió forint értékben beruházást valósít meg: korábban még használatba nem vett tárgyi eszközöket vásárol;
- tárgyévi személyi jellegű ráfordításainak összege 25 millió forint;
- osztalékfizetésre, illetve az adóalapot befolyásoló más eseményre a tárgyévben nem kerül sor.

A vállalkozás tárgyévi adóalapja főszabály szerint a tőkeműveletek és osztalékok egyenlegének személyi jellegű kifizetésekkal növelt összege, de legalább a személyi jellegű kifizetések összege, azaz:

(+) jóváhagyott fizetendő osztalék	0 M Ft
(+) tőke kivonás	0 M Ft
(-) tőke bevonás	-2 M Ft
(-) kapott osztalék	-3 M Ft
összesen	-5 M Ft
(+) személyi jellegű kifizetések	25 M Ft
mindösszesen, de minimum a személyi jellegű kifizetések	25 M Ft

A vállalkozás azonban a 10 millió forintos új beruházás összegének erejéig csökkentheti a tárgyévi adóalapját a személyi jellegű kifizetéseken felüli tételek negatív egyenlegével.

Így a vállalkozás tényleges tárgyévi adóalapja az új beruházásra tekintettel:

főszabály szerinti adóalap – (az új beruházás (10 M Ft) és a személyi jellegű kifizetéseken felüli tételek negatív egyenlege (5 M Ft) közül a kisebb érték) = 25 M Ft – 5 M Ft = 20 M Ft.

g) A kisvállalati adó bevallása

A kisvállalati adó éves elszámolású adó. Az adóalany a kisvállalati adó alapját és az adót adóévenként köteles megállapítani és az adóévet követő év május 31-ig bevallani. Ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, a bevallást az adóalanyiság megszűnésének hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell benyújtani. Az adóalanyoknak a bevallási kötelezettségeiket a 'KIVA jelű nyomtatványon kell teljesíteni.

A bevallás a beszámoló adatain alapul, ha azonban az adózó az adóévre vonatkozó beszámoló készítésére az adóévről készítendő bevallás határidejéig nem kötelezett, a fizetendő adót az adóév utolsó napjára készített könyvviteli zárlat alapján állapítja meg.

h) Az adóelőleg meghatározása

Az adózó az adóelőleg-megállapítási, -bevallási és -fizetési kötelezettségének negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20-áig tesz eleget.

Az adóelőleg összege

- az adóelőleg-megállapítási időszakban az adóalany által fizetendő, a személyi jellegű kifizetések összege, és
- az adóelőleg-megállapítási időszakban jóváhagyott fizetendő osztalék (ide nem értve a kisvállalatiadó-alanyiságot megelőző adóévek adózott eredménye és eredménytartaléka terhére a kisvállalatiadó-alanyiság időszakában jóváhagyott osztalékot), csökkentve az adóelőleg-megállapítási időszakban bevételként elszámolt, a külföldön megfizetett (fizetendő) adó összegét nem tartalmazó osztalék összegével, feltéve, hogy annak összegét az osztalékot megállapító társaság (ideértve a kezelt vagyont) nem számolja el az adózás előtti eredmény terhére ráfordításként

együttes összegének a 10 százaléka.

Ha az adóévre már megfizetett adóelőlegek összege meghaladja az adóévre megállapított adó összegét, a különbözetet az adóalany bevallásában, a bevallás beérkezésének napjától, de legkorábban a bevallás benyújtására előírt határidő napjától (esedékességtől) jogosult visszaigényelni.

4. Áttérés a kisvállalati adóra

a) Áttérés a kisvállalati adózásra a társasági adó alól

A kisvállalati adózásra való áttérés nem igényel speciális adóalap-módosító tételeket.

A kisvállalati adó szerinti adóalanyiság a választás NAV-hoz bejelentését követő hónap első napjával jön létre. A bejelentést az erre a célra rendszeresített ('T201, 'T201T jelű) nyomtatványon, elektronikusan lehet megtenni. A kisvállalatiadó-alanyiság keletkezése napjával önálló üzleti év kezdődik. Az üzleti év kezdetét megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal üzleti év zárul, mely üzleti évről az adóalanyok a *számvitelről szóló 2000. évi C. törvény* (a továbbiakban: Szt.) általános szabályai szerint beszámolót kell készítenie, és az elkészített beszámolót letétbe kell helyeznie, közzé kell tennie. A bejelentés 30 napon belül az erre a célra rendszeresített ('T201, 'T201T jelű) nyomtatványon,

elektronikusan visszavonható azzal, hogy a határidő elmulasztása esetén igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni. A bejelentés visszavonásával a kisvállalatiadó-alanyiság nem jön létre. Nem jogszerű a bejelentés, ha a bejelentés napján az adózónak a NAV által nyilvántartott, végrehajtható nettó adó tartozása meghaladja az 1 millió forintot.

A társasági adó alanya a Tao. tv.-nek a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezéseit alkalmazza. A kisvállalati adó hatálya alá való áttéréskor az adózó választása szerint nem alkalmazza a gyorsított értéksökkenési leírással¹¹ összefüggésben alkalmazandó korrekciós tételeket.

A Tao. tv. hatálya alól kikerülő adózóknak a megszűnésre tekintettel bevallást kell benyújtaniuk, amelyben figyelembe kell venniük a Tao. tv. szerinti korrekciós tételeket. Azon adózók, amelyek január 1-jével térnek át a kisvállalati adóra, május 31-ig kötelesek benyújtani az előző évi '71 jelű nyomtatványt. Azoknak az adózóknak, akik év közben térnek át a kisvállalati adó hatálya alá, az áttérés hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell benyújtaniuk a tárgyévi '71 jelű nyomtatványt.

Az adózó a bejelentés adóévére vonatkozó társaságiadó-bevallásában adóelőleget nem vall be és a bejelentést követő adóévre társaságiadó-előleget nem fizet. A NAV a korábban bevallott adóelőleget hivatalból törli az adózó adószámlájáról. Ha az adóévre vonatkozó bejelentést az adózó jogszerűen nem tehette volna meg, akkor nem mentesül az adóelőleg-fizetés elmulasztásának jogkövetkezménye alól.

A kisvállalati adó hatálya alá bejelentkezett adózó a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezések szerint már nem tartozik a Tao. tv. hatálya alá, azonban a kisvállalatiadó-alanyiság időszakát megelőzően a Tao. tv. előírásai szerint érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban terhelheti társaságiadó-fizetési kötelezettség – ha a kedvezményre a megszerzett jogosultságot elveszítette –, amelyet az adókötelezettséget kiváltó eseményt követő kisvállalatiadó-bevallásban ('KIVA) kell bevallani. Ezek a következők:

- Ha az adózó a Tao. tv. hatálya alatt kis- és középvállalkozási adóalap-kedvezményt érvényesített, és a kedvezmény alapjául szolgáló beruházást nem helyezi üzembe, illetve nem veszi használatba vagy elidegeníti (értékesíti, apportálja, térítés nélkül átadja stb.) a kedvezmény igénybevételének adóévet követő negyedik adóév utolsó napjáig, akkor az adóalap-csökkentésnél figyelembe vett összeg kétszeresének megfelelő összeg után a társasági adót meg kell fizetnie.
- Ha a kisvállalatiadó-alanyiság előtti időszakban a mikrovállalkozás érvényesítette a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-kedvezményt, és utóbb a kisvállalatiadó-alanyiság időszaka alatt a „figyelési időszakban” a létszáma csökken, akkor a kisvállalatiadó-alanyiság alatt társaságiadó-visszafizetési kötelezettsége keletkezik a Tao. tv. rendelkezései szerint.
- A fejlesztési tartalék képzés címén érvényesített adóalap-kedvezmény miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisvállalatiadó-alanyt az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kisvállalatiadó-alanyként a lekötés évét követő négy éven belül nem beruházási célra fordít, illetve a 4. adóév végéig nem használ fel.
- A jogdíjbevételekre/jogdíjra jogosító immateriális jószágra tekintettel érvényesített adóalap-kedvezmény miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisvállalatiadó-alanyt az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kisvállalatiadó-alanyként a lekötés évét követő ötödik év végéig nem jogdíjbevételekre/jogdíjra jogosító immateriális jószág beszerzésére fordít.

¹¹ Katv. 28. § (5).

- Az egyéni céget alapító egyéni vállalkozó által „megkezdett” kedvezményekre vonatkozó előírások.
- A kis- és középvállalkozások adókedvezménye miatti társaságiadó-kötelezettség és késedelmi pótlék terheli a kisvállalati adó alanyát abban az esetben, ha a hitelszerződés megkötésének évét követő 4 éven belül a beruházást nem helyezi üzembe – kivéve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el –, vagy ha a tárgyi eszközt az üzembe helyezés adóévében vagy az azt követő 3 évben elidegeníti.

Ha az adózó a fenti kedvezmények feltételeit a kisvállalatiadó-alanyiság időszaka alatt is teljesíti, akkor társaságiadó-fizetési kötelezettség nem terheli.

b) A kisvállalatiadó-alanyiság kezdete a tevékenységét év közben kezdő vállalkozás esetén

A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás adóalanyisága

- a létesítő okirata közokiratba foglalásának, ellenjegyzésének napján kezdődik, ha vállalkozási tevékenységét a cégnyilvántartásba bejegyzése előtt megkezdheti,
- az első jognyilatkozat megtételének napján kezdődik, ha belföldi illetősége az üzletvezetés helyére tekintettel keletkezik,
- más esetben a NAV-hoz bejelentkezése napjával kezdődik.

A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás bejelentését a NAV-hoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesíti az alábbiak szerint.

A tevékenységét év közben kezdő, cégbejegyzésre nem kötelezett adóalany (így az ügyvédi irodának, szabadalmi ügyvivő irodának és külföldi vállalkozónak) a kisvállalati adó szerinti adóalanyiság választására irányuló bejelentését a NAV-hoz való bejelentkezéssel egyidejűleg, a 'T201 jelű nyomtatványon kell teljesítenie.

A tevékenységét év közben kezdő, cégbejegyzésre kötelezett vállalkozásnak az adóalanyiság választására vonatkozó nyilatkozatát a cégbejegyzési kérelmén kell megtennie. Ha a tevékenységét év közben kezdő vállalkozás a NAV-hoz való bejelentkezéssel egyidejűleg nem nyilatkozik a kisvállalatiadó-alanyiság választásáról, a Katv. 19. § (1) bekezdése alapján lehetősége van a 'T201T jelű nyomtatványon az adóalanyiság év közbeni választására. Ebben az esetben az adóalanyiság a választás NAV-hoz bejelentését követő hónap első napjával jön létre.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az átalakulás, egyesülés, szétválás útján jogutódként létrejövő adózó a kisvállalati adó szempontjából nem számít tevékenységét kezdő vállalkozásnak, így a kisvállalatiadó-alanyiság választását a már működő adózókra vonatkozó szabályok alapján teheti meg.

5. Kikerülés a kisvállalati adó hatálya alól

A kisvállalati adó szerinti adóalanyiság főszabály szerint azon adóév utolsó napjáig áll fenn, amely adóévben az adóalany az erre a célra rendszeresített nyomtatványon, elektronikusan bejelenti NAV-hoz, hogy adókötelezettségeit nem a kisvállalati adó szabályai szerint teljesíti. A bejelentést legkorábban az adóév december 1-jétől, legkésőbb az adóév december 20-áig lehet megtenni. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelmet nem lehet benyújtani.

A kisvállalatiadó-alanyiság megszűnik továbbá a törvény erejénél fogva a Katv. által szabályozott egyes esetekben. A létszám- és bevételi korlátokra vonatkozó szabály változása miatt az adóalanyiság akkor

szűnik meg, ha a létszám meghaladja a 100 főt, vagy a bevétel meghaladja a 6 milliárd forintot. A bevételi értékhatár számításakor a kapcsolt vállalkozások adatait nem kell figyelembe venni. A kisvállalatiadó-alanyiság továbbá az alábbi okok miatt is megszűnik:

- a végelszámolás, a felszámolás, a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal;
- ha az adóalany végelszámolási vagy felszámolási eljárás nélkül szűnik meg, a megszűnés napjával;
- az adóalany egyesülését, szétválását megelőző nappal;
- a NAV-határozat véglegessé válásának napját megelőző hónap utolsó napjával, ha az adóalany terhére a NAV számla- vagy nyugtakibocsátási kötelezettség elmulasztásáért, be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy igazolatlan eredetű áru forgalmazásáért véglegessé vált döntéssel mulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapított meg;
- az adóalany adószámának alkalmazását törölő határozat véglegessé válásának hónapját megelőző hónap utolsó napjával;
- az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásának napját magában foglaló negyedév utolsó napjával, ha az adóalany NAV-nál nyilvántartott, végrehajtható, nettó adó tartozása a naptári év utolsó napján meghaladja az 1 millió forintot, azzal, hogy a NAV visszavonja az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozatát, ha az adóalany az adó tartozását az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti;
- a Tao. tv. szerinti kedvezményezett eszközátruházás vagy kedvezményezett részesedéscsere esetén az eszközátruházás vagy részesedéscsere napját megelőző napon;
- az üzleti év mérlegfordulónapjának megváltoztatása esetén a választott mérlegfordulónappal;
- ha az adózó ellenőrzött külföldi társasággal rendelkezik, annak az adóévnek az első napját megelőző nappal, amely adóévben a külföldi vállalkozónak nem minősülő külföldi személy vagy külföldi telephely ellenőrzött külföldi társaságnak minősül;
- ha az adózónak az adóévben a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés ny) pontja, illetve 8. § (1) bekezdés j) pontja alkalmazásával társaságiadóalap-módosítást kellene végrehajtania, az adóév első napját megelőző nappal;
- ha az adózónak az adóévben a Tao. tv. 16/A. §-a, illetve 16/B. §-a alkalmazásával társaságiadóalap-módosítást kellene végrehajtania, az adóév első napját megelőző nappal;
- ha a zártkörűen működő részvénytársaság működési formája nyilvánosan működő részvénytársasággá változik, a formaváltás napját megelőző nappal¹².

Az egyéni cégekre vonatkozó speciális szabály, hogy nem szűnik meg az egyéni cég adóalanyisága, ha a tag halála esetén özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse (örökösei), illetve a tag cselekvőképtelenségét vagy cselekvőképességének korlátozását kimondó bírósági határozat esetén a tag nevében és javára eljárva törvényes képviselője az egyéni cég tagjává válik, és a kisvállalati adó szerinti adóalanyiságot választja. Választását az ok bekövetkeztétől számított harminc napon belül jelenti be a NAV-nak.

Az adóalanyiság megszűnése napjával, mint mérlegfordulónappal önálló üzleti év zárul. Az üzleti évről az adóalanynak az Szt. általános szabályai szerint beszámolót kell készítenie, és az elkészített beszámolót letétbe kell helyezni, közzé kell tennie. Az adóalanyiság megszűnésétől számított 24 hónapban - főszabály szerint - a kivaalanyiság ismételen nem választható. A kivaalanyiság időszakáról

¹² Katv. 19. § (5) bekezdés

son kívül adóbevallást kell benyújtani, amelynek határideje az adóalanyiség megszűnését követő ötödik hónap utolsó napja.

Amennyiben a kivaalanyiség a Tao. tv. szerint kedvezményezett átalakulásnak nem minősülő, könyv szerinti értéken megvalósított egyesülés, szétválás miatt szűnt meg, akkor az egyesüléssel, szétválással érintett adózó az egyesülés, szétválás napját követő 15 napon belül az állami adó- és vámhatósághoz megtett bejelentéssel, az adóalanyiség keletkezésére vonatkozó feltételek betartásával ismételtén választhatja az adóalanyiságot. Az adóalanyiség az egyesülés, szétválás napját követő nappal jön létre¹³. A kivaalanyiség választására az egyesüléssel, szétválással létrejövő jogutódnak is lehetősége van. Például, ha egy kivaalany gazdasági társaságból kiválással létrejön egy új gazdasági társaság, akkor mind a kiválással érintett, fennmaradó gazdasági társaság (jogelőd), mind a kiválás során létrejövő új gazdasági társaság élhet a kivaalanyiség választásának lehetőségével, feltéve, hogy megfelel a Katv. szerinti „belépési” feltételeknek.

Áttérési különbözet

A társasági adózásra áttéréskor a törvény előírja az úgynevezett áttérési különbözet meghatározását, mely általánosságban azt a kisvállalatiadó-alanyiség időszaka alatt megtermelt értéket jelenti, mely után kisvállalati adót nem kellett fizetni, és az áttérést követően társaságiadó-kötelezettséget sem keletkeztetne. Az áttérési különbözet után – meghatározott szabályok szerint – adózni kell.

a) Az áttérési különbözet megállapítása

Az adózónak a kisvállalatiadó-alanyiség megszűnése miatt - az áttérési különbözet összegének meghatározásához – meg kell állapítania azon nyereség, veszteség (adózás előtti eredmény) összegét, amely a kisvállalatiadó-alanyiség időszakához kapcsolódik, és amelyre a kisvállalati adózás hatálya alatt a Katv. 20. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján adófizetési kötelezettség nem vonatkozott.

Az előzőek szerint megállapított összeget csökkenti:

- a) a kisvállalatiadó-alanyiség időszaka alatt megszerzett, előállított immateriális jószágnak, tárgyi eszköznek a kisvállalatiadó-alanyiség megszűnése időpontjában fennálló könyv szerinti értéke és
- b) a kisvállalatiadó-alanyiség időszaka alatt keletkezett elhatárolt veszteség összege és
- c) a megfizetett (fizetendő) kisvállalati adó összege.

Az áttérési különbözet meghatározásához szükséges adatokról az adózónak külön nyilvántartást kell vezetnie.

Példa

Az alábbi példában egy olyan vállalkozás áttérési különbözetének levezetését mutatjuk be, amely 2022-ben tért át a társasági adóról a kisvállalati adóra, majd 2025-től visszatér a társasági adózáshoz. A példa segítséget nyújthat az áttérési különbözet levezetéséhez szükséges nyilvántartási kötelezettség megtervezéséhez is.

A példában szereplő vállalkozás fontosabb jellemzői a kisvállalati adós évek alatt:

¹³ Katv. 19. § (8a) bekezdése

- A vállalkozás 2022. január 1-én 10 millió forint eredménytartalékkal rendelkezett. Ebből 2022-ben 5 millió forint osztalékot fizetett, majd a fennmaradó összeget 2023-ban a tulajdonosok kivonták a cégből.

- 2022-ben a cég 30 millió forintot kapott eszközbeszerzésre a tulajdonosoktól, amelyet két év alatt fel is használt erre a célra.

A kisvállalati adóval kapcsolatos adatok (ezer Ft)		2022	2023	2024
1.	Személyi jellegű kifizetések	6 000	7 000	9 000
2.	Kapott osztalék	0	0	0
3.	Kifizetett osztalék	5 000	2 000	5 000
4.	- 3.-ból: a kivás időszak nyeresége terhére kifizetett osztalék	0	2 000	5 000
5.	Tőkebevonás	30 000	0	0
6.	Tőke kivonás	0	5 000	0
7.	- 6.-ból: közvetlenül vagy közvetve a kivás időszak nyeresége terhére kivont tőke	0	0	0
8.	Beszerzett új eszközök bekerülési értéke	20 000	0	0
9.	Kisvállalati adó [a megelőző sorokból számított adat]	0	0	400
10.	A következő években felhasználható elhatárolt veszteség összege	24 000	10 000	0
A vállalkozás további szükséges számviteli adatai (ezer Ft)		2022	2023	2024
11.	Adózás előtti eredmény	4 000	4 000	5 000
12.	A nyitó mérlegben kimutatott eredménytartalék összege			
*	[az első évben adott, azután az előző évi értékekből számított: 12-3.+(11.-9.)]	10 000	9 000	11 000
13.	- 12.-ből: a kisvállalati adózást megelőző (társasági adós) időszakban keletkezett eredménytartalék			
*	[az első évben 12.; azután az előző évi értékekből számított: 13.-(3.-4.)-(társasági adós időszak nyeresége terhére kivont tőke)]	10 000	5 000	0
14.	Beszerzett használt eszközök bekerülési értéke	5 000	5 000	0
15.	Tárgyévi értékcsökkenési leírás az összes eszköz vonatkozásában	7 500	10 000	10 000
Az áttérési különbözet kiszámítása (ezer Ft)		2022	2023	2024
16.	Tárgyévi adózás előtti eredmény, amelyre a Katv. 20. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján adófizetési kötelezettség nem vonatkozott [a 11. sor összege, csökkentve az 4. és 7. sorok összegével]			6 000
17.	Az adóalanyiság időszaka alatt megszerzett, előállított immateriális jószágnak, tárgyi eszköznek a kisvállalatiadó-alanyiság megszűnése időpontjában fennálló könyv szerinti értéke [a 8., 14. sorok összege, csökkentve a 15. sor összegével]			2 500
18.	Az adóalanyiság időszaka alatt keletkezett, még fel nem használt elhatárolt veszteség összege [a 10. sor utolsó évi értéke]			0
19.	A megfizetett (fizetendő) kisvállalati adó összege [a 9. sor összege]			400
20.	Áttérési különbözet (16.-17.-18.-19.)			3 100

* A Katv. nem tartalmaz tételes előírást az áttérési különbözet megállapításához szükséges nyilvántartás vezetésére, azt az adózó saját maga alakíthatja ki. A példában az eredménytartalék, valamint annak a társasági adó hatálya alatt keletkező részének nyilvántartása annak követését és bemutatását segíti, hogy az eredménytartalékból legfeljebb mekkora összeg fizethető ki osztalékként vagy vonható ki úgy, hogy az áttérési különbözet összegére ne legyen hatással.

b) Az áttérési különbözetre vonatkozó adózási szabályok

Ha az áttérési különbözet pozitív, akkor az adózó választhat, hogy ezt az összeget beruházásra fordítja (amelynek keretében megszerzett eszközökre a későbbiekben értékcsökkenést a társasági adóban nem érvényesíthet), vagy megfizeti a rá eső társasági adót. Ha az áttérési különbözet negatív, akkor ezt az összeget a társasági adóban elhatárolt veszteségként lehet érvényesíteni. Az egyes esetekre vonatkozó pontos szabályokat az alábbiakban részletesen ismertetjük.

Ha a fenti áttérési különbözet pozitív, akkor az adózó – **választása alapján** – az eredménytartalék terhére ezzel az összeggel azonos összegű lekötött tartalékot képez. Az így képzett lekötött tartalék

felhasználásával és feloldásával összefüggésben – a társaságiadó-alanyiség időszaka alatt – a fejlesztési tartalékokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy a lekötött tartalékba átvezetett összeggel az adózás előtti eredmény nem csökkenthető, továbbá, hogy a nem beruházási célra történő feloldás (illetve a határidőben való fel nem oldás) esetén késedelmi pótlékot nem kell érvényesíteni. A fentiek alapján - az adózó választása szerint – képzett lekötött tartalékokra vonatkozó legfontosabb szabályok a társaságiadó-alanyiség időszakában a Tao. tv. alapján az alábbiak:

- Az adózó a fent meghatározott lekötött tartalékot a lekötése adóévéét követő négy adóévben megvalósított beruházás bekerülési értékének megfelelően oldhatja fel. Az adózás előtti eredmény csökkentéseként elszámolt értékcsökkenési leírásnak kell tekinteni a tárgyi eszköz beszerzése, előállítás alapján felhasznált (feloldott) fejlesztési tartalék összegét azzal, hogy az értékcsökkenési leírás az adóév első napjától, illetve a tárgyi eszköz üzembe helyezésének napjától – a bekerülési értékre vetített kulccsal számítva – folytatható.
- Az adózó a fent meghatározott lekötött tartalékot nem használhatja fel a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként, a térítés nélkül átvett eszköz címen, valamint az olyan tárgyi eszközzel kapcsolatban elszámolt beruházásra, amely tárgyi eszközre nem számolható el vagy nem szabad elszámolni terv szerinti értékcsökkenést, kivéve a műemlék-, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épületet, építményt.
- Az adózó a fent meghatározott lekötött tartaléknak a lekötése adóévéét követő negyedik adóév végéig beruházásra fel nem használt része után a Tao. tv. 19. §-ának a lekötés adóévében hatályos rendelkezései szerint az adót a negyedik adóévet követő adóév első hónapja utolsó napjáig megállapítja, és megfizeti. Az adózó a fent meghatározott lekötött tartalékot megvalósított beruházás hiányában korábban is feloldhatja, ha az adót a feloldott rész után az említett mértékkel megállapítja, és a feloldást követő 30 napon belül megfizeti. Az adózót a Tao. tv.-ben a fejlesztési tartalék vonatkozásában meghatározott késedelmi pótlék a Katv.-ben meghatározott szabályok értelmében ebben az esetben sem terheli.

Ha a fentiek alapján meghatározott áttérési különbözet pozitív és az adózó – **választása alapján** – ezen összegre nem képezi meg a lekötött tartalékot, akkor ezen összegre a kisvállalatiadó-alanyisége utolsó napján hatályos, a Tao. tv. 19. §-a szerinti adókulccsal az adózó az adót megállapítja és a kisvállalatiadó-alanyiség megszűnésére tekintettel készített bevallásában bevallja és a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizeti.

Ha a fentiek alapján meghatározott áttérési különbözet negatív, akkor azt a kisvállalatiadó-alanyiség megszűnését követően az adózó, a társasági adó alanyaként a társaságiadó-alanyiségének létrejötté adóévéét követő 5 adóéven belül elhatárolt veszteséggént figyelembe veheti.

A kisvállalati adó hatálya alól a társasági adó hatálya alá áttérő vállalkozásokra vonatkozó további szabályok:

- Mivel a kisvállalatiadó-alanyiség időszaka alatt megszerzett, előállított immateriális jószág, tárgyi eszköz értéke a fenti áttérési különbözet értékét csökkenti, annak alapján az adózó az adóalanyiség megszűnése után a társasági adó alapjánál további értékcsökkenési leírást nem érvényesíthet.
- A kisvállalatiadó-alanyiség előtt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) számított nyilvántartási értéke a Katv. szerinti adóalanyiséget megelőző utolsó adóévben meghatározott Tao. tv. 4. § 31/a. pontja szerinti számított nyilvántartási érték,

csökkentve a kisvállalatiadó-alanyiság időszakában elszámolt számviteli értékcsökkenés összegével.

- Ha a kisvállalatiadó-alanyiság időszakában bevont tőkét a társasági adózás időszakában kivonják, annak összegével növelni kell a társasági adó alapját.
- Az olyan társaságiadó-kedvezményeknél, amelyeket az adózó a Tao. tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe, a kisvállalati alanyiság időszakában lezárt adóévet is figyelembe kell venni.

Ha a kisvállalati adó alanyának megszűnik az adóalanyiséga, 60 napon belül köteles az esedékességi időre eső összeg feltüntetésével a kisvállalati adó adóalanyiséga megszűnését követő naptól az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig számított időszak valamennyi teljes naptári negyedévére társaságiadó-előleget bevallani és egyenlő részletekben a negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig megfizetni.

A háromhavonta esedékes társaságiadó-előleg összege

- a kisvállalatiadó-alanyiság megszűnésének adóévében elszámolt bevétel 0,25 százaléka, ha az adóév időtartama 12 hónap volt,
- a kisvállalatiadó-alanyiság megszűnésének adóévében elszámolt bevételnek a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összegének 0,25 százaléka minden más esetben.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal